

NOORD-BRABANDER.

Deere eeren.
Quid erat? Horatius.

NOMMER 141

'S BOSCH.

ZATURDAG 24 NOVEMBER 1832.

Frankryk.

PARYS, 18 November.

De berigten uit Parys van heden dragen de volgende blyken, dat men aldaar met gespannen verwachting de opening der wetgevende kamer, die morgen plaats moet hebben, verbeidde. De spanning vermeerderde nog, omdat men niet geheel zonder vrees voor onlusten was; hebbende de regering maatregelen genomen, om, zoo noodig, de geheele nationale garde bijeen te doen komen, en zevens al de troepen, die in den omtrek der hoofdstad gelegerd waren, binnen Parys doen te rukken.

De eerste belangrijke vraag, die zich na de opening der zitting zal opdoen, is, wie tot het voorzitterschap zal worden verkozen. De voornaamste leden der tegenpartij hebben den 18 eene bijeenkomst gehouden, waarbij zij zich op nieuw verbonden hebben, om hunne stem aan den heer *Lafitte* te geven. De heer *Dupin*, die tegenwoordig noch tot de partij van het ministerie, noch tot de tegenpartij behoort, schijnt echter steeds de meeste kans op eene benoeming te hebben.

— De heer *Chateaubriand* heeft zich gehaast, om zijne diensten, als verdediger der hertogin van Berri aan te bieden. Hij is te dien einde den 12 uit Geneve naar Parys op reis gegaan. Omtrent de aankomst der hertogin op het kasteel te Blaye is nog geen stellig bericht ontvagen.

— De fransche regering heeft de stellige tijding ontvangen, dat de hertogin van Berry den 15 november, des avonds ten 7 ure, op het kasteel van Blaye is aangekomen.

— Een der ministeriële bladen deelt eenige aanmerkingen mede op het artikel van de prussische *Staats-Courant*, omtrent het afkeuren der fransche interventie door Pruisen, en zegt onder aederen, dat de fransche armée op Antwerpen aanrukt en niet alleen het belgisch grondgebied zal doen ontruimen, maar een nog hooger doel bereiken zal, de bevrijding van Europa, terwijl die expeditie geen oorlog is, maar alleen noodig is geworden om Holland te overtuigen, dat het ernst is met het tractaat van 15 november, en de scheiding van het grondgebied eindelijk plaats moet hebben. Frankrijk en Engeland, zegt het, willen de onafhankelijkheid van Belgie; de andere mogendheden moge het spijten, dat zij dit zoo krachtig willen, doch zij zullen zich tegen dien wil niet verzetten. Voorts verklaart het, dat het prussische artikel niets nieuws bevat, daar de geheele wereld wist, dat Pruisen niet medewerkte tot de maatregelen van het tractaat van 22 oktober; doch ook, dat Frankrijk en Engeland geene medewerking behoeven, en het niets vreemds is om stilzweigend in de middelen van dwang tegen Holland toe te stemmen. Eindelijk beweert het, dat ook het zamentrekken van een prussisch leger aan de Maas niets nieuws is, en geenszins den staat der zaken doet veranderen, dewijl het natuurlijk is, dat Pruisen een observatie-leger op de Maas plaatst, nu eene aanzienlijke fransche magt in de Nederlanden trekt, en dit alleen als een te voren aangekondigde maatregel van voorzorg moet beschouwd worden. Het houdt ten slotte stellig staande, dat de prussische observatie-armée geen teeken van eenen aanstaanden oorlog is.

Van den 19.

De wetgevende kamers zijn heden met de gewone plegtigheid, en met de volgende aanspraak door den koning geopend:

Mijne heeren de Pairs en afgevaardigden!

Ik wensch mij zelve geluk, na eene langdurige scheiding, uwe ondersteuning en uwe voorlichting terug te vinden. Sedert de laatste zitting is het gouvernement aan zware beproevingen blootgesteld. Hetzelve heeft over de partijchap gezegevierd.

Bedrogen door den edelmoedigen geest onzer instellingen, en vertrouwend op onze eerbied voor de waarborgen der openbare vrijheid, heeft men de kracht en sterkte eener wettige en gematigde staatkunde miskend. In de hoofdstad, in naam der republiek, in de westelijke departementen, in naam der contra-revolutie, heeft men met de wapens in de hand, getracht de bestaande orde van zaken omver te werpen. Beide echter, de republiek en de contra-revolutie zijn overwonnen.

De gebeurtenissen van den 5 en 6 juni hebben de kwade bedoelingen en terens de onmagt van hen, die de regeringloosheid trachten te bevorderen, aan den dag gebragt. Het is gebleken hoe gewaarsijnd de staatkunde zoude zijn, die de verwoestende hartstogten zoude sparen in plaats van dezelve te bedwingen. De grondwettige monarchie heeft hare ware vrienden en verdedigers gevonden in de bevolking der hoofdstad, in de kloekmoedigheid der nationale garde en in den moed en trouw van het lozer, die gezamenlijk de pogingen der onruststokers hebben te keer gegaan.

Ik heb het geluk gehad, dat mijne tegenwoordigheid de goede burgers heeft aangemoedigd, en daardoor de opstand fles te eerder is onderdrukt. Men heeft gezien, welken steun een grondwettig Koning in de natie vindt, wanneer hij gedwongen is met de wapenen de kroon te verdedigen, waartoe hij geroepen werd, en de instellingen, wier handhaving hij heeft bevestigd.

In de westelijke departementen hebben wij etnen opstanden eenige afschuwelijke misdaden te betrecuren. De massa der bevolking heeft daarin geen deel genomen; en daar, waar het oproer is uitgebarsten, is hetzelfde oogen spoedig te keer gegaan. Dat dan de misdadige stokers van den burger-oorlog, die u dikwerf reeds deze streken verwoestten de hoop opgeven, om eene contra-revolutie te bewerken, die in uwe oogen, even als in de mijne, onmogelijk is; wij men ons immer vereenigd zal vinden, om de vrede te herstellen, getrouw aan onze eeden, en bereid om in het lot van het vaderland te treden.

Eene beslissende gebeurtenis heeft overigens zeer vóórnag de laatste hoop dezer partij in rook doen verdwijnen.

Mijne heeren! beide in de hoofdstad en in de westelijke departementen, heeft het bestuur in de bestaande wetgeving zijne verkracht moeten vinden. Voor dergelijke misdaden moesten de verdedigers van orde en vrijheid, in het gevaarvol oogenblik, bij het bestuur de ondersteuning vinden, die hen onmisbaar was. Gij zult in overweging hebben te nemen, of de bestaande wetgeving ten dien aanzien niet moet worden herzien en aangevuld, en door welke middelen de veiligheid van den staat en de openbare vrijheid te gelijk kunnen worden gewaarborgd.

Door standvastig den weg der gematigdheid en billijkheid te bewandelen, blijven wij getrouw aan de beginselen onzer roomrijke omwenteling. Ziedaar het stelsel, dat gij door uwe medewerking hebt goedgekeurd, en dat met zoo veel standvastigheid door den bedrevenen en moedigen staatsman, wiens verlies wij betreuren, werd volgehouden.

Reeds doen zich wijf en zijf de gelukkige gevolgen dezer staatkunde gevoelen. Het vertrouwen wint dagelijks veld. Handel en nijverheid beginnen wederom te bloeien. De Voorzienigheid heeft onze akkers mildelijk gezegend. De ziekte, die zoo vele slagtoffers heeft weggeraapt, is van hier geweken, en het een en ander doet ons op het spoedig herstel van geleden verliezen vertrouwen.

Buitend's lands is de nationale voorspoed niet minder gewaarborgd. Ik mag mij met volkomen vertrouwen op de vredelievende gezindheid, en op de herhaalde verzekering, die mij daarvan dagelijks gegeven wordt, verlaten.

De nauwe vereeniging, die tusschen Frankrijk en Groot-Brittanië gesloten is, zal voor beide natien eene bron van welvaart en kracht, voor Europa eenté nieuwen waarborg van vrede opleveren.

Eene enkele strijdzaak zoude nog ongerustheid kunnen inboezemen. In weerwil van alle pogingen van het gouvernement, bleef het tractaat van 15 november 1831, waardoor de scheiding tusschen Holland en Belgie werd tot stand gebragt, onuitgevoerd. De middelen tot eene minnelijke schikking waren uitgeput. Het doel was niet bereikt.

Ik heb gemeend dat een zoodanige staat van zaken niet met de waardigheid en de belangen van Frankrijk was overeen te brengen. Het oogenblik was gekomen, in de uitvoering der traktaaten te voorzien, en de verbintenissen, jegens Belgie aangegaan, te vervullen.

De Koning van Groot-Brittanië heeft in dit gevoelen gedeeld. Onze vlootten zijn aan den mond der Schelde vereenigd. Ons leger, dat evenzeer in krijgstaal als in goed nabijakt, bevindt zich thans reeds onder de muren van Antwerpen. Mijne beide zonen zijn in dezelfs gelederen.

Door de vereeniging mijner beminde dochter met den Koning der Belgen, heb ik den band tusschen de beide volken nauwer toegehaald. De akte, waarbij dit huwelijk werd gesloten, zal u worden voorgeleed.

Ik heb aan mijne ministers gelast om u insgelijks het traktaat op den 1 juli 1831 tusschen dit gouvernement en de vereenigde staten van Noord-Amerika gesloten, mede te deelen. Deze overeenkomst maakt een einde aan wederzijdsche klagen.

Het traktaat, waarbij prins *Otto* van Beieren tot den troon van Griekenland werd geroepen, zal ter uwer kennisse worden gebragt. Ik zal u de middelen vragen, om met mijne bondgenooten de leening, welke volstrekt onmisbaar is, om den nieuwen staat te vestigen, te waarborgen.

Ik wensch dat onze grondwettige instellingen zoodra mogelijk voltallig worden gemaakt. De wetten, bij art. 69 van het charter aangekondigd, zullen u in den loop dezer zitting worden voorgeleed. Gij zult te beraadslagen hebben over de verantwoordelijkheid der ministers, over de departementale en gemeentebesturen, over de inrigtingen van het openbaar onderwijs.

Onderscheidene andere wetten van minder staatkundig gewigt, doch belangrijk voor de natie, zullen u worden aangehouden.

Het smart mij, dat ik niet reeds dadelijk de vermindering der openbare lasten kan voordragen. Onze pligt jegens het vaderland, en de omstandigheden, waarin wij geplaatst zijn, vorderen alsnog groote opofferingen. Doch de aanstaande schikking der algemeene belangen van Europa doet ons het einde van dezen toestand als nabij beschouwen. De toekomst levert gunstige uitzigten op. Het openbaar ordied houdt stand, en de onderscheidene omstandigheden duiden aan, dat de nationale rijkdom steeds toeneemt. Nog eenige pogingen, en de laatste sporen van onrust die onafscheidelijk zijn van eene groote omwenteling, zullen worden uitgewischt. Het gevoel van standvastigheid zal zich op nieuw bij de menigte vertoonen. De natie zal met vertrouwen de toekomst te gemoet zien en dan zal ook de diestbare wijner wenschen verwezenlijkt worden, dat namelijk Frankrijk tot den hoogsten trap van voorspoed opklimme, en dat mijne pogingen tot dit doel hebben medegewerkt.

— Volgens de berigten, die ons tot nu toe zijn toegekomen, zoude deze aanspraak onderscheidene malen door de toejuichingen der aanwezigen zijn afgebroken. De geheele plegtigheid is tusschen merklijk gestoord, door eenen aanslag, waarbij het leven van den Koning, op het oogenblik, waar hij zich naar de vergaderzaal zoude begeven, werd bedreigd. Volgens de berigten melden, omtrent dit voorval het volgende:

Toen Koning *Lodewyk Filips* heden middag zich op den Post Royal bevond, naar de quai d'Orsay gaande, trad er onverwacht iemand uit de menigte te voorschijn en schoot een pistool op hem af. Hetzij dat het schot niet zeker genoeg was, of dat de arm van den moordenaar heeft afgewakt, hetzij dat de kogel niet zijn doel gemist. Men verzekert dat de schiedige man ongeveer van naauwelijks 22 jaren is, en met onderscheidene misdadigheden in hechtenis werd genomen.

— De heer de *Chateaubriand* heeft aan den minister van justitie

eenen openen brief voor de hertogin van Berfy gezonden, met verzoek van haar dien te doen behandigen. Die brief, welke hij ook in de nieuwbladen heeft doen plaatsen, luidt aldus:

Geneve den 12 November 1832.

Mevrouw, het moet u wel stoutmoedig schijnen, dat ik in deze oogenblikken u kome bezig houden met een verzoek om eene gunst, die da laatste ecrzucht van mijn leven zijn zal. Ik zou variglijk wenschen, door u als een uwer verdedigers gekozen te worden. Ik heb geene persoonlijke aanspraak op de hooge genade, die ik u vraag, maar ik durf daarnaar staan om der gedachtenis wille van eenen prins, tot wiens geschiedschrijver gij mij wel hebt willen benoemen. Ik hoop ook nog daarop als de belooning voor het bloed van mijn geslacht; mijnen broeder viel de eer te beurt om met zijnen doorluchtigen grootvader, de *Malsherbos*, den verdediger van *Lodewyk XVI*, op denzelfden dag, op hetzelfde uur, voor dezelfde zaak en op hetzelfde achavot te sterven.

Ik ben met den diepsten eerbied, mevrouw,
uw zeer nederige en zeer gehoorzame dienaar,
CHATEAUBRIAND »

Belgie.

BRUSSEL, 21 November.

In de kamer der vertegenwoordigers heeft de rapporteur, de heer *Dumortier*, het het volgende adres-ontwerp in antwoord op des Konings openings-aanspraak doen voorlezen:

Sire! Sedert de laatste zitting hebben de gebeurtenissen al meer en meer tot de vestiging onzer onafhankelijkheid medegewerkt.

Belgie heeft achtereenvolgend door de Mogendheden den Koning zien erkennen, dien het zich had gekozen, en deszelfs vlag wappert thans vrijelijk in de meeste buitenlandse havens.

De verbindtenis van U. M. met de oudste dochter van den Koning der Franschen heeft onza banden met eene grootmoedige natie, voor welke wij reeds zoo vele genegenheid gevoelden, nog naanwer aangehaald. De Belgen hebben in het geluk hun Konings gedeeld bij het zien deelen van eene, met zulke verhevene dengden begaafde prinses in de lotgevallen van U. M.; zij verheugen zich over eene vereeniging, welke al meer en meer tot de bevestiging van den staat zal bijdragen, en nieuwe onderpanden voor vrede en rust zal opleveren.

Indien U. M., voor Europa's rust, de Mogendheden, waarborgers van het traktaat des 15 novembers, tot deszelfs uitvoering heeft kunnen bewegen, zoo twijfelen wij niet dat zij, getrouw aan hunne verplichtingen, zich niet tot een bloot begin van uitvoering zullen bepalen.

U. M. zal zorg gedragen hebben, dat dit begin van uitvoering voor Belgie niet noodlottig zij. Hoogstdezelve zal mede gezorgd hebben, dat de ontruiming van Venloo en de verbroekeling van Limburg en Luxemburg niet vóór de toetreding tot het traktaat plaats hebben. In dat geval zal de natie met erkentelijkheid de vruchten plukken van de staatkunde des gouvernements. Ware het anders gesteld, alsdan zou het ministerie de inzichten der kamer hebben miskend, welke tegen de voorloopige ontruiming van Limburg en Luxemburg zonde moeten protesteren.

In de harde noodzakelijkheid geplaatst om de vreemde tusschenkomst toe te laten, zal onze jeugdige en schoone, op het nitblinken harer dapperheid zoo regtmatig nijverige armée gevoelen dat de eerste der pligten is gehoorzaamheid. Verre van den moed te laten zakken, zal dezelve daardoor herleven en indien de vijand, in den loop der zich toebereidende gebeurtenissen, de mieste daad van vijandelijkheid tegen ons durfde wagen, zal zij aan Europa toonen, wat de liefde voor het vaderland vermag.

De kamer der vertegenwoordigers, Sire, deelt met U al de zorg voor de belangen des legers. Uwe Majesteit kan rekenen op onsen ijver om alle maatregelen in het werk te stellen, geschikt ten einde het lot onzer dapperen naar eisch te behartigen.

Wij houden ons aandachtig bezig met de administratieve en financiële verbeteringen, die door het belang des lands vereischt worden; met die, waarvoor de wetten op de militie en de burgerwacht vatbaar zijn, alsmede met de herziening der lijfstrafelijke wets-bepalingen.

Reeds heeft de regterlijke organisatie aan het gebouw der groote magten van den staat de kroon opgezet, en onze magistratspersoenen genieten eindelijk het voorregt van de zoo lang gewachte inamovibiliteit.

De provinciale en gemeentelijke organisatie, waaraan de natie steeds den grootsten prijs heeft gehecht, gelijk ook de wetgeving op het openbaar onderwijs zullen het voorwerp eener ernstige aandacht uitmaken.

Met genoegen hebben wij ontwaard, dat het tweede gedeelte der leening, in aanmerking van de tegenwoordige omstandigheden, tot eene tamelijk voordeeligen prijs is gesloten, en dat de inkomsten van het loopende jaar alle verwachtingen hebben overtroffen. U. M. kan zich overtuigd houden, dat de kamer met nauwgezette zorg, zal overgaan tot het onderzoek der haar aan te bieden budgets en rekeningen,

indien thans, in het belang des lands, nieuwe opofferingen noodzakelijk waren, zal de natie, Sire, nimmer terug deinsen voor die, welke hare eer en hare onafhankelijkheid mogten komen te vorderen.

Voor Belgie is het eene gelukkige omstandigheid, de overdrevene bezorgdheid voor de toekomst van deszelfs koophandel en nijverheid te hebben zien verdwijnen. Indien al enkele takken nog blijven kwijnen, zoo is zulks een natuurlijk gevolg van den oorlogstoestand, waarin wij verkeerden. Reeds hebben de binnenlands geopende gemeenschaps-middelen het vertier gemakkelijk gemaakt en de natie zal steeds met dankbaarheid alle dat doel beoogende maatregelen in ontvangst nemen.

Met genoegen merken wij op, dat het door de administratieve overheid in werkzaamheid gebrachte zorgbetoon krachtdadiglijk heeft bijgedragen tot het verminderen hier te lande van de uitwerksels des geesels, die gansch Europa heeft geteisterd; te dien opzichte is Belgie meer gespaard geweest, dan eenige andere natie.

De bewoners van die gedeelten van Belgie, wier lot op zulk eene grievende wijze van het onze is afgescheurd geworden, en welke de levendigste en regtmatigste belangstelling onder ons blijven wekken, zullen ons het verwijt niet doen van de diensten te miskennen, die door hen met zoo veel ijver voor onzer aller zaak zijn bewezen. Wij zijn overtuigd, Sire, dat zij steeds de aandacht van Uwe Majest. hebben bezig gehouden, dat de kamer rekenen mag op de medewerking des gouvernements tot de maatregelen, welke billijkheid te hunwaarts eischt, en dat Uwe Majesteit, alvorens die gedeelten grondgebied over te geven, zorg zal hebben gedragen om derzelver bewoners te stellen onder de bescherming der waarborgen, welke het traktaat aan hunne personen en aan hunne eigendommen toekent.

In de omstandigheden, waarin het vaderland zich bevindt, heeft de kamer der vertegenwoordigers het van haren pligt geacht derzelver algeheele gedachten aan U. M. uit te drukken. Niets, Sire, draagt tot de eensgezindheid tusschen de groote magten van den staat krachtadiger bij, dan de vrijmoedige onvarholen gevoel-uiting des lands. U. M. zal in deze gedragwijze een nieuw blijk vinden van het vertrouwen, dat door de natie in derzelver Koning is gesteld geworden en dat zich nimmer zal verloochenen.

De leden der kommissie,

Rijkem, president; *Fallon*; *Dubus*; *de Thous*;
Deveaux; *Jaminé*; *du Mortier*, rapporteur.

— Gisteren heeft de deputatie van den senaat, bij mond van derzelver president, aan den Koning het adres, in antwoord op deszelfs aanspraak bij de opeuing der kamers, overgebragt. Z. M. gaf hoofdzakelijk ten antwoord, dat hij met genoegen zag, dat de senaat den staatkundigen gang van het bestuur goedkeurde, en evenzeer, dat dezelve begreep van hoe veel belang in deze oogenblikken de eendragt der hooge staatsregelen was; dat de onderhandelingen opzigtelijk de zaak van den heer *Thorn* steeds werden voortgezet en hij hoop had op eenen spoedigen en gewenschten uitslag.

— Gisteren is zoo in onze stad als in de voorsteden aangekomen, het 52 en 53 regiment van linie, twee regimenten karassiers, twee batterijen veld- en eene batterij rijdende artillerie, alle tot het fransch leger behorende.

Door Gent zijn sedert maandag morgen geene fransche troepen meer doorgetrokken. — Maandag zijn nog 16 vaartaigen, met kruid, belegerings-materieel en kampements-goederen geladen en naar Boom bestemd, Gent gepasseerd.

— Het hoofdkwartier van het fransch leger zal te Merxem gevestigd worden; het groot artillerie-park wordt te Welrijk gewacht; de hertogen van Orleans en Nemours zijn aan het hoofd van twee regimenten kavallerie door Berchem gereden, naar Merxem zich begevende; de weg van alle zijden is met troepen en artillerie-materieel als bedekt.

Door Mechelen moeten van den 18 tot den 24 trekken 26,417 man en 8,236 paarden; door Boom 14,552 man en 4,277 paarden, te zamen 42,872 man en 12,513 paarden.

— Eergisteren, maandag, is de maarschalk *Gerard* naar Antwerpen vertrokken en heeft een lang onderhoud met den kolonel *Buzen* gehad; dezelve had te Berchem de generaals *Neigre* en *Hazo* aangetroffen en heeft vooreerst zijn verblijf en hoofdkwartier op het buitengoed van den heer *Osy-Knyff*, tusschen Deurne en Burgerhout gevestigd. Gisteren *St-Cyr Nugues* gearbeid. Het hoofdkwartier moest des avonds naar Merxem overgebragt; aldaar zal waarschijnlijk de maarschalk zijn hoofdkwartier, gedurende den tijd van het beleg vestigen, als het meest geschikte punt om de operatien te besturen. De generaals *Neigre* en *Hazo* zijn speciaal met de belegering belast. Dezelve zijn te Berchem, alwaar het hoofdkwartier van de artillerie en genie voorloopig is geplaatst. In de Vlaanderen bevindt de divisie *Tb. Sebastiani* zich in de omstreken van Sint Nikolaas. — Dezelve zal, naar men meent, spoedig bevel krijgen om voorwaarts te trekken. Deze divisie zal het Vlaamsche Hoofd moeten aanvallen, op het oogenblik, dat de belegering aan de andere zijde begint. De hertog van Orleans heeft zich gisteren avond met zijne voofhoede

brigade te Brescaet, op den weg naar Breda gvestigd; de beide prijsen zijn niet door Antwerpen gekomen, maar hebben, aan het hoofd hunner troepen, den togt van Mechelen tot Brescaet in eens door-gezet. — De generaal *Lawoestine* is te Capellen, op den weg naar Bergen-op-Zoom; de generaal *Castellane* begeeft zich naar de zijde van Turnhout, waar hij gisteren avond eene stelling moet hebben aangenomen. — De brigaden *Georges* en *Zoeppfel* bewegen zich links van Berchem. Heden moet het geheele leger dezelfde beweging hebben volbragt; den 22 en 23 zullen bestemd worden met het bepaaldelijk regelen der stellingen. De maarschalk kan derhalve op den 24 den generaal *Chassé* tot de overgave der citadel opeischen.

De inwoners van het Vlaamsche Hoofd zijn door de Hollanders aangezegd kunne personen en eigendommen in veiligheid te brengen; de vrouwen en kinderen waren reeds te Antwerpen aangekomen.

Het aantal der uit onderscheidene belgische plaatsen te Antwerpen aangebrachte brandspuiten bedraagt 43; dagelijks worden 400 spuitgasten of werklieden in de bediening dertelzeve oefend.

Uit Antwerpen wordt van den 20 dezer gemeld:

Heden morgen ten acht ure zijn te Berchem eene compagnie fransche sappeurs-mineurs aangekomen en ten een ure met schop en spade aan het werk gegaan, terwijl andere inmiddels schanskorven in gereedheid brengen. In den namiddag is de divisie *Acharé* uit twee regimenten infanterie en twee regimenten jagers te paard bestaande, in de omstreken aangekomen, en heeft kantonnementen te Daurne, Wyneghem, Bergerhout, Put en Capellen betrokken; de generaals *Castellane* en *Lawoestine* waren aan het hoofd der regimenten. — De generaal *Havo* heeft zijn hoofd-kwartier te Berghem.

Het materieel van het fransch leger, dat te water wordt vervoerd, moet dezen avond of morgen ochtend in onze omstreken komen.

Nederlanden.

's HERTOGENBOSCH, 23 November.

Door Z. Maj. zijn tot officieren bij de mobiele schutterij benoemd en aangesteld, te weten:

Bij die der provincie Noord-Brabant, 1ste afdeeling, 1ste bat., tot 2de luitenant, *Johan de Bruyn*; — 2de afd., 2de bat. tot kapitein *J. Herr*; — 3de afd., tot kapitein kwartiermeester, *Pieter Wartenhorst*.

Eerstdaags verwacht men de beraadslaging bij de tweede kamer over onderscheidene ontwerpen van wetten.

Bij het onderzoek van het bijzonder ontwerp van wet, houdende eene accijns op het gemaal, is in de afdeelingen der tweede kamer over dien accijns in het algemeen voornamelijk aangemerkt, dat men, in deze oogenblikken, in den tegenwoordigen nood der schatkist, dien accijns aannemelijk beschouwde, mits dat hij op lager bedrag dan voorgedragen is, gesteld werd; dat dezelve zoodanig konde worden ingerigt, dat vooral de tegenwerping wegens de moeilijkheid der surveillance ten platten lande en het kwellende dezer belasting in toepassing op den landman, wanneer hij bij collecte wordt geheven, konde wegvallen, en tevens het middel zoodanig gematigd, dat de opbrengst daarvan niet schier ten eenenmale ten behoeve der steden en gemeenten, waar nu de heffing plaatselijk geschiedt, moet vervallen, daar men beseft dat het schier onmogelijk zal worden, zoodanig deficit door andere plaatselijke middelen te vinden. Het beperken van het bedrag der belasting voor de gemeenten tot vijftig procenten, ondervond vele bedenkingen, en gaf men de voorkeur aan het onbepaald laten hiervan, vertrouwende dat de regering, zonder welker toestemming geene belastingen mogen geheven worden, zorg dragen zal, dat de accijns op het gewaal in geene plaats te hoog opgevoerd zal worden. Wanneer het beoep van den accijns voor een minder bedrag konde plaats hebben, zoude bovendien dat voor de gemeenten verhoogd kunnen worden. De bepaling van het niet meer mogen bezitten dan vijf ponden meel in elke woning in den omtrek van den molen, en tot het daartoe te doene onderzoek, gaf mede tot algemeene bedenkingen aanleiding, en wenschte men dat getal tot 25 ponden uitgestrekt te hebben.

Alle leden verklaarden zich tegen de accommodatie van het gemaal, en konden die dan ook niet goedkeuren voor de grenssteden, maar wel voor de grensdistricten, onder voorbehoud, dat daartoe bijzondere wettelijke bepalingen gemaakt zouden worden. Ten aanzien van de procenten meende men, dat dezelve ten platten lande voor hetzelfde aantal zoude geheven worden, ten einde alle fraude voor te komen, en drong men er op aan, dat er geene procenten voor het rijk noch voor het amortisatie-syndicaat daarop geheven worde.

Behalve eene menigte aanmerkingen op de bijzondere artikelen van dit ontwerp, heeft zich een lid vo'strekt tegen deze belasting verklaard. Hij beschouwde haar als *inpopulair*, en geschikt om de regering in haat te brengen, als *onrechtvaardig* en ongelijkdragende, als *cessatoir*, moeilijk te surveilleren en de slakerij provocerende, en eindelijk als *onverschillig* met de

behoefte van vele steden en gemeenten, ten aanzien hunner plaatselijke lasten.

Berigten uit 's Gravenhage van den den 21 dezer melden dat ten aanzien van het gevecht tusschen Z. M. brik de *Vlie*, *Sonde Visch* en een fransche korvet, op de hoogte van Goeree-aldaar niets bekend is; alleen wist men dat voor den Brielle en Helvoetsluis en alzo voor de Maas oorlogs-vaartuigen kruissen, om den handel met Rotterdam te belemmeren; al de geruchten hieromtrent schrijven dus onwaar en een louter verduitsel te zijn; de schutters van den 2 en 3 ban zijn reeds in deze residentie geïnspecteerd en zullen eerstdaags worden uitgerust; hun getal belooft omtrent 500 en zij worden in den wapenhandel reeds geoefend.

Ter regt verstand van 's Konings besluiten van den 17 dezer tot oproeping van den tweeden en derden ban der schutterij, dient, dat onder den tweeden ban der schutterij behoren de schutters, van 25 tot en met 34 jaar, welke gehuwd zijn, doch met niet zeer talrijke huizegezinnen zijn belast en, noor hinnen stand, bedrijf en verdere omstandigheden, kunnen gerekend worden, meer dan anderen, voor hunne huiselijke en zuiver burgerlijke betrekkingen, tijdelijk te kunnen worden gemist, terwijl de derde ban uit alle andere voor den dienst bestemde leden der rustende schutterij, is zamengesteld. Na dezen volgt de landstorm, wiens oproeping, naar de bestaande wet, moet vergezeld gaan met aan de staten-generaal te doene openingen en verder te beramen maatregelen.

In den landstorm vallen alle ingezetenen des rijks in staat de wapenen te dragen. Men verzekert thans stellig, dat aan de staten-generaal eene voordragt tot oproeping van den landstorm zou worden gedaan, die weder in drie klassen zoude worden verdeeld. In hoeverre daarvan een gedeelte gemobiliseerd zal worden, staat te bezien.

De vrijwillige jagers aan de hooge scholen hebben hunne wapenen wederom ontvangen.

De generaal *Chassé* heeft eenen raad van defensie voor het kasteel van Antwerpen; de onderhoorige fort en de positie op de Schelde benoemd, bestaande uit de heeren:

Generaal-majoor *de Favauge*, kommandant der infanterie, Kolonel graaf *von Quadt*, kommanderende de 10de afd. inf. Kapitein ter zee, *Koopman*, kommanderende Z. M. zeemagt voor Antwerpen,

Majoor *Voet*, plaatselijk kommandant, Majoor *Seelig*, kommandant van de artillerie, Majoor *van der Wyck*, kommandant der genie, en De adjunct-intendant *Mulder*, als secretaris.

Tijdens het afzenden der laatste berigten van het kasteel, had deze raad van defensie reeds zittingen gehouden.

Het berigt van de belgische dagbladen, dat de Franschen tot Capellen op den weg naar Bergen-op-Zoom en tot Brescaet, op den weg naar deze vesting voortgetrokken zijn, vindt zich door bijzondere alhier ontvangen berigten bevestigd. Naar wij vernemen houden dezelve zich, op beide de genoemde wegen, bezig met opwerpen van batterijen om het acces van onze troepen naar Antwerpen, met oogmerk om de citadel te ontzetten, te verhinderen.

Uit het hessische meldt men van den 14 dezer:

Sedert eenige dagen heeft de doortogt van prussische troepen door onze provincie, langs den bij de overeenkomsten bepaalden militairen weg, een aanvang genomen. Ook de meer noordelijke door het waldecksche loopende weg is met prussische troepen van alle wapenen bedekt, vooral met artillerie. Alle tot hiertoe bij ons doorgetrokkene troepen behoren tot de linie; eerstdaags echter zullen zij door de saksische landwehr-regementen gevolgd worden, welke in die provincie reeds opgeroepen zijn.

Tijdingen uit Londen van den 17 dezer melden, dat het in Duins liggende smaldeel nog meer versterkt wordt; den 15 waren uit Portsmouth derwaarts gezeild de linesschepen *Revenge*, de *Spartiate*, van 78 en 76 stukken; het linesschip *Malabar*, van 74 stukken, en verscheidene kleinere vaartuigen; de baron *Mengendorf*, een russisch officier van rang, was met *depêches* voor prins *Lieven* uit St. Petersburg te Londen aangekomen.

Over Engeland heeft men berigt, dat de stad Paramaribo in de nederlandsche kolonie Suriname, die in januarij 1821 door eenen sellen brand zoo veel geleden heeft, thans op nieuw door zulk eenen ramp, ofsheen gelukkig in mindere mate, is bebocht geworden. Een brief uit Paramaribo van den 10 september, door het *Handelsblad* medegedeeld, behelst daaronder het volgende:

Den 3 september, ten 10 ure des avonds, ontstond er brand bij den heer *Monsanto*, op den Heiligen weg, en sloeg dadelijk achterwaarts over tot de, aan de waterzijde gelegen gebouwen van den heer *F. Machielse*, van waar de ontzettende vlammen zich mededeelden aan de pakhuizen van de heeren *Wibering*, en voorts aan die der heeren van *West* en de *Hart*, aldaar onmiddellijk de tweede verdieping der achtergebouwen bereikende, zoo dat, als het ware, de panden van laatstgemelde heeren in een oogenblik verdwinnen. Terstond daarop bereikte de vuurwoede de huizen der heeren *Baron van Heeckeren*, *Coling-*

Kembla en Mesquita, enz. Men vleide zich, den overkant der Joden-Breestraat te behouden: doch van het huis van den heer **Mesquita** sloegen de vlammen over na dat van **Miss Peggy** [voorname logement-houdster], ten welker gevolge de gansche straat werd in de asch gelegd, en van waar de brand andermaal naar de waterzijde oversloeg, tot dezelve aan de Samarakabrug een einde nam, na dus ook nog de Knipergracht tot aan de Maagdenstraat, als ook de Herenhutterstraat te hebben aangedaan, tot aan het huis van den heer **Soesman**, op de Joden-Breestraat, tegenover het huis van den heer **Mesquita**, zoodat de brand, na van des morgens 10 ure tot des namiddags 4 ure te hebben geswoed, een volmaakt vierkant heeft vernield. Drie etmalen later brandde nog de vlakke grond. Oogenblikkelijk na het eerste brand-geroep breidden de vlammen zich derwijze vreeslijk uit, dat er geene mogelijkheid bestond, iets uit de pakhuizen der eerst-gemelde heeren redden. Voor zoo verre wij weten, zijn er geene menschen bij omgekomen.

Uit andere berigten blijkt nog, dat onder de afgebrande gebouwen ook de kerk der Evangelisch-Luthersche gemeente behoort. De bekende omstandigheid, dat de huizen te Paramaribo meereudeels geheel van hout en zelfs niet eens met pannen gedekt zijn, gevoegd bij het warme klimaat, waardoor het hout eene buitengewone mate van droogte erlangt, zal waarschijnlijk ook thans weder tot den snellen voortgang van den brand veel hebben bijdragen.

— Volgens drie bekend geworden algemeene staten zijn naar verschillende landen en rijken, gedurende het jaar 1831, ingeklaard de volgende schepen: geladen 4550, houdende 544,369 tonnen; met ballast 403 schepen, houdende 25,772 tonnen.

— Uitgeklarde schepen, naar verschillende landen en rijken, gedurende hetzelfde tijdvak: geladen schepen 2860, houdende 242,779 tonnen.

— Ingeklaarde zeeschepen, gedurende hetzelfde tijdvak, in de respectieve havens van het rijk; geladen schepen 4530, houdende 544,369 tonnen; met ballast 403, houdende 25,772 tonnen. Van dat getal zijn te Rotterdam ingeklaard 1346 geladen schepen, houdende 191,922 tonnen; met ballast 143 schepen, houdende 9820 tonnen.

— (*Boursberigt.*) Aan de beurs te Amsterdam, was, den 21 dezer, de Werkelijke schuld gebleven 39 1/2.

43. Heden overleed alhier tot mijne en mijner Kinderen diepe droefheid, zeer plotseling, mijne geliefde Echtgenoot **MARIA MAGDALENA VAN BUSCOM**, in den eenderdom van 66 jaren en 4 maanden, met wien ik reeds meer dan 27 jaren in eenen genoegelijken Echt vereenigd was. Wat ik en mijne kinderen aan haar verliezen, zullen diegenen, die de zorgvuldige overledene gekend hebben, kunnen beseffen;

's Bosch, B. VERBEKE.
den 20 november 1832.

De Affaire zal door de Kinderen op denzelfden voet worden voortgezet.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGING.

44. Bij de Gebroeders **LANGENHUYSEN** te 's Bosch, zijn van de Pers gekomen de volgende Boeken:

1. **ZENDBRIEF** van Zijne Heiligheid **Gregorius XVI**, Paus van Rome, aan alle Patriarchen, Aartsbisschoppen en Bisschoppen, uitgevaardigd te Rome den 15 augustus 1832, mit het latijn vertaald; tweede verbeterde druk. Prijs 15 ct.

2. **BREVE** van Zijne Heiligheid den Paus van Rome, aan de Bisschoppen van Beieren, over de Gemengde Huwelijken; beginnende met de woorden: *Summo iugiter*. Pr. 10 ct.

3. **DE WEG TOT HET WARE EN ALLÉÉN ZALIGMAKENDE GELOOF** aan onzen God en Zaligmaker Jezus Christus. — Uit het Hoogduitsch, door **J. J. JANSEN**, R. K. Pastoor te Rietmolen en Neede.

Keurlijk goed gekend; 2de druk in kl. 8°. Prijs 15 ct.
Met getallen de 12 Exemplaren.
— — — 25
— — — 50
— — — 100

Om met hetzelfde eenigzins bekend te worden behoeven wij niets meer te zeggen dan de aanprijzing die de *Katholische Literatuur Zeitung* over 1829 van dit werkje gewaagt, waarvan wij een uittreksel in n°. 91 van dit dagblad hebben medegedeeld bij gelegenheid van het verschijnen van den eersten druk, welke in weinige weken geheel uitverkocht was; waaruit blijkt dat hetzelfde in onze moedertaal, dezelfde aanprijzing als het in het Hoogduitsch heeft verdient; hetwelk ook blijkt uit de gunstige Recensie die hetzelfde in de *Morgenstar der Toekomst*, n°. 3, van dit jaar heeft genoten, waarin gezegd wordt: Dit kleine stukje heeft eene groote waarde, en verdiende vooral in onze

dagen van onverschilligheid algemeen gelezen te worden; het spreekt juist die taal, van welke de anti-christelijke tijdgeest, de zwakte, vreesachtige en wereldgezinde katholieke, door allerlei bedriegelijke drogredenen, tracht afkeerig te maken. — Dit stukje moet op eene kleine en overtuigende wijze, welk een redelijk en verstandig geloof dat der katholieken is: ja, dat het katholieke geloof, het eenigste is, hetwelk aan de gotsende rede van een doordenkend verstand voldoende kan; het behoelt in een kort bestek, de houdigste drangredenen, om in dat goddelijk geloof te volharden of hetzelfde te omhelzen. — Een werk als dit (zegt de Recensent) zouden wij wel wenschen in een klein formaat, netjes gedrukt, voor eenen geringen prijs en bij duizenden onder onze jonge lieden, verkrijgbaar gesteld te zien.

Op het lezen van bovengemelde recensie besloten wij hetzelfde in kleiner formaat te herdrukken en hebben nu den prijs 70 pCt. verminderd, en de 100 Exemplaren, voor rekening ontbiedende, 80 pCt. minder dan de eerste uitgave gesteld.

Tot gemak der HH. Boekhandelaren te Amsterdam, hebben wij in die stad een depôt aangelegd, op de Prinsengracht, tusschen de Lauriergracht en straat, n°. 593, bij **G. E. VAN LANGENHUYSEN**, waar bovengenoemde werken en al onze Fonds-artikelen kunnen worden aangevraagd.

Ook hebben wij dezer dagen uit Parijs ontvangen: Een schoon assortiment van **FIJNE PLAATJES** van 8 en 10 op een vel, bekend onder den naam van *Royale Bidprentjes*, zijnde van dezelve 13 verschillende vellen; welke mede aan het depôt te Amsterdam kunnen aangevraagd worden.

BEKENDMAKINGEN.

45. De ondergeteekende **P. VOGEL**, behoorlijk gepatenteerd tot de bezorging van **PLAATSVERVANGERS** en **NUMMER-VERWISSELAARS**, zoo voor de Nationale Militie als Schutterij, is met **A. SOUVIPLAANE** ofereengekomen om de tusschen hen bestaande compagnieschap met primo November 1832 te dissolveren en de loopende zaken, zoo wel van invordering als uitbetaling voor beide partijen zullen worden onderteekend, ingevolge de Advertentien in de Haarlemsche en Bredasche Couranten geplaatst. Daar ik ondergeteekende in gemelde betrekking met het bezorgen van Plaatsvervangers blijf voortgaan, zoo recomendeer ik mij op nieuw in de gunst der daarbij belanghebbenden, terwijl ik mij reeds sedert 15 jaren het vertrouwen mijner geëerde begunstigers heb trachten waardig te maken. Het Kantoor wordt gehouden in de Nieuwe Hoogstraat, n°. 54, te Amsterdam, als mede bij den heer **Angus**, in het Zuid-Hollandsche Koffijhuis, in de Sint-Jansstraat, te Haarlem; en in de Tarten, in de Hinthamerstraat, bij den heer **TERVOOREN**, te 's Bosch.

Amsterdam, den 19 November 1832. **P. VOGEL.**

46. Degenen die iets te **VORDEREN** hebben van of **VERSCHULDIGD** zijn aan de nalatenschap van Mevrouw **M. F. B. BOOGAERTS**; Weduwe wijlen den Heer **J. CRILLAERTS**, gewoonde hebbende en overleden te **Berlicum**, worden verzocht daarvan voor den 20 December 1832, opgave of betaling te doen aan de Ondergeteekende, in het Sterfluis, in voorn. Gemeente

BZELACUM, den 19 November 1832. **A. M. GREEVE.**

47. Men vraagt te **Utrecht**, eenen **ONDERMEESTER**, van den R. K. Godsdienst, bezittende den Derden of Vierden Rang, tegen een behoorlijk Salaris. — Iemand van de vereischte Getuigschriften voorzien, hier toe genegen, adregeren zich onder de Letters **H. F.**, met gefrankeerde brieven bij **A. SCHIKHOFF**, Boekdrukker en Boekverkooper op den Springweg, te Utrecht.

48. Er wordt gevraagd een **JONGELING**, den derden rang, benevens bewijzen van goed burgerlijk en godsdienstig gedrag bezittende, in staat om behoorlijk **KLASSIKAAL ONDERWIJS** te kunnen geven, tevens grondig met de Leerwijze van **PRINSEN** bekend zijnde. De baten zijn: Kost, Inwoning, bewasschen en een naar kunde geëvenredigd salaris. Adres, voor 1° December, franco aan de Gevers dezer, onder letter **A.**